

Gelişmişlik ve AB Üyeliği İlişkisinin İncelenmesinde Çok Değişkenli İstatistiksel Analizlerin Kullanımı

Özet

İnsani gelişmişlik endeksi ülkelerin gelişmişlik sıralamalarının belirlenmesinde başlıca başvuru göstergelerden biridir. AB üyeliği sürecinde aday ülke olarak Türkiye'nin önüne sunulan bazı fasıllar temelinde bu gelişmişlik göstergelerini etkileyecek reformları içermektedir. Bu nedenle de Türkiye'de son dönemde gelişmişlik kavramı AB üyeliği ile birlikte anılır hale gelmiştir. Bu çalışmada AB üyeliği ve insani gelişmişlik endeksi arasındaki ilişki çok değişkenli istatistiksel yöntemlerle ele alınmıştır. Bu çerçevede Türkiye'nin de içinde bulunduğu aday ülkeler ve AB üyesi ülkeler gelişmişlik göstergeleri yardımıyla iki temel gruba ayrılmış ve ülkelerin bu gruplara dâhil olma durumları irdelenmiştir.

Nida GÖKCE¹
Hatice ÖZKOÇ²

Anahtar Kelimeler: *İnsani Gelişmişlik Endeksi, Diskriminant Analizi, Çok Boyutlu Ölçekleme.*

Using Multivariate Statistical Analysis to Investigate of the Relation Between Development and EU Membership

Abstract

Human Development Index is one of main indicator that is referred to development rankings of countries. Some of the chapters are presented in front of us as a candidate country for EU membership process includes basically reforms that affect development indicators. Therefore, recent years in Turkey the concept of development has been associated with EU membership. In this study, relationship between EU membership and human development index discussed with the aid of multivariate statistical methods. As a result of this study, candidate countries and EU member states divided into two groups using development indicators and status of the countries examined.

Keywords: *Human Development Index, Discriminant Analysis, Multidimensional Scaling.*

¹ Araş. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İstatistik Bölümü, nidagokce@yahoo.com

² Yrd. Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, İktisat Bölümü, hatice.ozkoc@mu.edu.tr